TÒA ÁN NHÂN DÂN **THỊ XÃ ĐÔNG HÒA** **TỈNH PHÚ YÊN**	**CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 05/2024/QĐST-VDS	*Đông Hòa, ngày 03 tháng 7 năm 2024*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THỊ XÃ ĐÔNG HÒA – TỈNH PHÚ YÊN

Thành phần giải quyết việc dân sự, gồm có:

Thẩm phán chủ tọa phiên họp: bà Bùi Thị Lệ Hiền.

Thư ký phiên họp: bà Nguyễn Thị Huệ – Thư ký Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa tham gia phiên họp: ông Nguyễn Ngọc Rin – Kiểm sát viên.

Ngày 03 tháng 7 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 82/2024/TLST-VDS ngày 08 tháng 5 năm 2024 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số: 06/2024/QĐST-DS ngày 24 tháng 6 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:*

Bà Lê Thị Bích T, sinh năm: 1970

Địa chỉ: thôn P, xã H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*

- Bà Lê Thị Thu T1, sinh năm: 1973

Trú tại: thôn P, xã H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

- Bà Lê Thị Thu T2, sinh năm: 1975

Trú tại: khu phố H, phường H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên.

- Ông Lê Ngọc T3, sinh năm: 1984

Trú tại: 119/114A Nguyễn Thị T, phường H, quận T, thành phố Hồ Chí Minh.

Các đương sự đều vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

** Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lê Thị Bích T trình bày:*

Ông Lê C (chết năm 2024) và bà Trần Thị M (chết năm 1992) là vợ chồng và có 05 người con chung gồm Lê Thị Bích T, Lê Thị Thu T1, Lê Thị Thu T2, Lê Minh T4 và Lê Ngọc T3.

Trong 05 người con chung nói trên, có ông Lê Minh T4 từ khi sinh ra đã bị bệnh sa sút trí tuệ, chậm phát triển. Tháng 9 năm 2013, ông T4 được hưởng trợ cấp

xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật, mức độ khuyết tật: nặng. Hiện nay, ông T4 không nói được, không nhận biết được người thân, sự việc, không tự vệ sinh cá nhân được; mọi sinh hoạt cá nhân đều do gia đình chăm sóc; gia đình đã đưa đi điều trị nhưng tình trạng bệnh không thuyên giảm. Do đó, bà T yêu cầu tuyên bố ông T4 mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, bà T không yêu cầu gì khác.

** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Lê Thị Thu T1, bà Lê Thị Thu T2, ông Lê Ngọc T3 trình bày:* thống nhất theo ý kiến của bà T, đề nghị Tòa án tuyên bố ông T4 mất năng lực hành vi dân sự. Ngoài ra, không yêu cầu gì khác.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa phát biểu ý kiến:

Về tố tụng: Thẩm phán, thư ký đã thực hiện đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự trong quá trình giải quyết việc dân sự. Các đương sự đã thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Các đương sự đều đề nghị vắng mặt tại phiên họp nên đề nghị tiến hành phiên họp theo quy định pháp luật.

Về nội dung: đề nghị căn cứ vào Điều 22 của Bộ luật Dân sự; các Điều 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự, chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Lê Thị Bích T về việc yêu cầu tuyên bố ông Lê Minh T4 mất năng lực hành vi dân sự. Bà T phải chịu lệ phí việc dân sự theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa nhận định:

[1] Về thủ tục tố tụng:

[1.1] Bà Lê Thị Bích T yêu cầu tuyên bố ông Lê Minh T4 mất năng lực hành vi dân sự nên quan hệ pháp luật là "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự", đây là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án theo quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Ông Lê Minh T4 có nơi cư trú tại: thôn P, xã H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên, nên căn cứ điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự, yêu cầu trên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên.

[1.2] Người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Lê Thị Bích T; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Lê Thị Thu T1, bà Lê Thị Thu T2, ông Lê Ngọc T3 vắng mặt, có đơn xin giải quyết vắng mặt nên căn cứ khoản 2, 3 Điều 367 Bộ luật tố tụng dân sự, Tòa án tiến hành phiên họp vắng mặt người yêu cầu giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan.

[2] Xét yêu cầu của bà T thấy rằng:

Theo Giấy xác nhận khuyết tật cấp cho ông Lê Minh T4 năm 2013 xác định: ông Lê Minh T4 bị khuyết tật dạng trí tuệ mức độ nặng. Ông T4 được hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng đối với người khuyết tật theo Quyết định số 775/QĐ-UBND ngày 23/9/2013 của UBND huyện Đông Hòa với mức độ khuyết tật được xác định là nặng. Ngày 31/5/2024, Tòa án nhân dân thị xã Đông Hòa ra Quyết định trưng cầu giám định số: 05/2024/QĐ-TCGĐ về việc trưng cầu giám định khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của ông Lê Minh T4. Tại Bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 128/KLGĐ ngày 19/6/2024 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây

Nguyên kết luận: ông Lê Minh T4 mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định: *"Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần....."*.

Vì vậy, yêu cầu của bà Lê Thị Bích T và đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là có căn cứ, đúng quy định pháp luật nên chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Lê Thị Bích T về việc yêu cầu tuyên bố ông Lê Minh T4 mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí việc dân sự: Bà Lê Thị Bích T phải chịu 300.000 đồng.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 378 Bộ luật tố tụng dân sự; Điều 22 Bộ luật dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận toàn bộ yêu cầu của bà Lê Thị Bích T

Tuyên bố ông Lê Minh T4, sinh năm: 1981; nơi cư trú: thôn P, xã H, thị xã Đ, tỉnh Phú Yên mất năng lực hành vi dân sự.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: bà Lê Thị Bích T phải chịu 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* nhưng được trừ vào 300.000 đồng *(Ba trăm nghìn đồng)* tiền tạm ứng đã nộp tại Biên lai thu tiền tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0003226 ngày 07/5/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự thị xã Đông Hòa, tỉnh Phú Yên nên đã nộp đủ.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt được quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được Quyết định giải quyết việc dân sự hoặc Quyết định được niêm yết theo quy định.

Viện kiểm sát nhân dân thị xã Đông Hòa có quyền kháng nghị Quyết định này trong thời hạn 10 ngày; Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Phú Yên có quyền kháng nghị quyết định này trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nơi nhận:
- TAND, VKSND tỉnh Phú Yên;
- VKSND thị xã Đông Hòa;
- Chi cục THADS thị xã Đông Hòa;
- Người tham gia tố tụng;
- UBND xã H;
- Lưu hồ sơ.

Bùi Thị Lệ Hiền